

ZYCIE NOWOGRODZKIE

DIENNIK POŚWIĘCONY SPRAWOM ZIEMI NOWOGRODZKIEJ

Epilog „sprawy brzeskiej“

W nocy z poniedziałku na wtorek niedaleko przed świtem, bo o godz. 5 nad ranem pan premier Sławek, wygłosił długie przemówienie, w którym w sposób otwarty, szczerzy i męski, dał wyraz stanowisku rządu w sprawie fałszywych opozycyjnych alarmów brzeskich. Mówimy fałszywych, bo cała ta kampanja, jaką weszło różnobarwna opozycja z chwilą arestowania kilku jej przywódców i z chwilą ujawnienia niektórych szczegółów obchodzenia się z wielmożami opozycyjnymi, nie wypływała z pobudek głębszych, nie miała swego źródła w dobrze pojętym humanitaryzmie, ani w politycznym idealizmie, ale była to w przeważającej części fałszowana i nadlagana broń nadto umiennie wynurzona przedwko rządowi. Był to alarm, którym podwórkowy egoizm walczył o lepsze z cynizmem. Niewątpliwie w protestach brzeskich, wywołik można było niejedną szczerą nutę „świętego oburzenia“, ale ludzi nie zupełnie dobrze orientujących się w życiu i w walkach politycznych.

Naogół te wszelkie tasiemcowe wywoły, które wierzali do nas ze szpań każdego opozycyjnego dziennika, te „płomienne“ mowy wygłaszane przez Stróńskich, Kybarskich i Niedzielskich-et-consortes, były raczej oportunistycznym wykorzystywaniem wygodnego alutu, niż walka o pewne kardynalne humanitarne zasady. Starym wygóm partyjnym dostał się w ręce, którym trzeba było z ich stanowiska nakarmić jak najszersze rzesze przyszłych wyborców stworzyć dla siebie fundament do przyszłych politycznych rozgrywek.

Jak mało było w tem szczerości, jak mało było w tem prawdy uczucia.

Jeżeliby bowiem nawet fakty zawarte we wniosku i w interpelacjach opozycji w sprawie Brześcia odpowiadały prawdzie, to w niedalekiej perspektywie dwunastu lat naszej niepodległości byłoby ogromnie wiele faktów bez porównania bardziej mrojących krew w żyłach, faktów o ile nawet uwierzyć w śluby opozycyjne o wiele niż sprawa Brześcia poważniejszej, a jednak poza bezpośrednio dotknięciem, nie odrywał się wtedy ani jeden głos protestu. Pospolite zbrodnie przemijały bez żadnego w opinii echa. To sumienie narodowe, o którym tak halasliwie i z takim tupetem z powodu Brześcia opozycja szeroko rozprawiała i rozprawia dalej, milczało dziesiątki, setki i niemal tysiące razy mimo, że musiało krzyknąć w niebogłosy. Odezwało się dopiero, gdy za kratami więziennymi, zasiadli opozycyjni wielmożni. Czyżby w klasycznym prawie, etyki, humanitaryzmie nie miało być równości. Czyżby dla opozycyjnych wielmożów pojęcie równości

sięgało tak tylko daleko, jak długo bezpośrednio nie dotykał ich skóry. Ależ tak, bo inaczej trudno sobie byłoby wytłumaczyć to grobowe milczenie przed mejem 1926 roku mimo bezliku zbrodni, złodziejstw i bezprawia, których wówczas byliśmy na każdym kroku świadkami, a których porządami sprawcami w ogromnej większości wypadków, byli niedawni brzescy „meczennicy“.

W tem oświetleniu zrozumieć możemy dopiero, że mowa premiera Sławki, którą podaliśmy we wczorajszym numerze z całości, sprawe brzeską wyczerpała zupełnie. Zrozumeliśmy to tembardziej, jeżeli na podstawie wynurzeń premiera Sławki uświadomimy sobie, że zamknięcie byłych posłów „opozycyjnych w więzieniu, było państwową koniecznością, gdyż oni właśnie ci wlewoż opozycyjni szerszy w kraju rewolucyjny zamęt, prowokowali masę, podważali Najwyższy Majestat Rzeczypospolitej, podważali świadome zaufanie zagranicy do Polski, groząc, że żadnych zobowiązań obecnego rządu wobec zagranicy nie uznają, wzywając obce potencie na pomoc rzekomo zagrożonej demokracji, przywołując nam w ten sposób na pamięć nieszczesną Targowicę. Rząd miał dwie drogi. Albo dopuścić do rewolucji, albo zamknąć prowodyrów w więzieniu. Wybrał zio mniejsze. Aresztował i osadził w Brześcu posłów. Z politycznego i państwowego stanowiska zamknięcie kilkunastu posłów, gdy są ku temu prakne podstawy, dla ugruntuwania powagi i siły państwa jest drobnostką. Nad kwestią tą nie warto się wogóle zatrzymywać.

Opozycja jednak wywołała rzeczy pochodne faktu zamknięcia posłów w więzieniu. Rozrabiała na cały świat, że aresztowanych torturowano. Z trybuny sejmowej pan premier Sławek zaprzeczył temu kategorycznie, oświadczył, że żadnego sadyzmu ani znęcania się nie było. Był tylko stosowany rygor więzienny, a opornych zmuszono siłą do posłuchu.

Miedzy sadyzmem i torturowaniem, które opozycja Inkryminuje nieustannie od kilku tygodni brzeskiej straży więziennej, a zmuszeniem siłą do posłuchu, jest ogromna różnica. Przytem musimy zauważyć, że więźniowie brzescy, byli to wielmoż, którzy przez szereg lat korzystali z praw nieograniczonych. Byli nietykalni, mogli czynić co im się tylko żywnie podobało. Rozdzili nie tylko swemi partjami i klubami, zmieniali nie tylko jak rękawiczki rządy w Polsce, ale faktycznie przez szereg lat rządili Polską. Z tem właśnie, a nie z innym nastawieniem trafil do murów więziennych. Nie znamy zachowania się ich w więzieniu. Je-

Posiedzenie senackiej komisji budżetowej

(Tel. od wt. kor. z Warszawy)

Na wczorajszym posiedzeniu senackiej komisji skarbowo-budżetowej rozpatrywano budżet Najwyższego Trybunału Administracyjnego. W czasie obrad zabierali głos senatorowie Horbaczewski (Ukrainiec), oraz senator Barański (BB). Następnie zabrał głos wiceminister Pieracki, który omawiał cały szereg spraw, zważywszy netylko z Najwyższym Trybunałem Administracyjnym, lecz również sprawy ogólnej administracji państwa. Zaznaczył przytem, że jeżeli chodzi o budżet prezydium rady ministrów został on już przez sejmową komisję budżetową obniżony ogółem o 7%.

Z kolei przystąpiono do debat nad budżetem Najwyższej Izby Kontroli Państwa. W imieniu większości rządowej referował budżet senator Drucki-Lubecki. Jako mówca opozycji wystąpiła senatorka Kruszyńska (PPS), która poddała ostrej krytyce działalność Najwyższej Izby Kontroli Państwa, a przedewszystkiem wystąpiła z krytyką nowego prezesa Izby gen. Krzemiankiego. Następnie przemawiał prezes Krzemianki odparując zarzuty wysunięte przez senatorkę Kruszyńską. Po przemówieniu senatora Skoczyńskiego, przewodniczący zamknął posiedzenie oznaczając następną na dzień dzisiejszy o godz. 16.

Konferencje marszałka Raczkiewicza

(Tel. od wt. kor. z Warszawy)

Marszałek Senatu Władysław Raczkiewicz odbył wczoraj konferencję z ministrem spraw wewnętrznych gen. Składkowskim, a następnie z podsekretarzem stanu w ministerstwie wyznań religijnych i O. P. Pierackim.

Zdementowanie fałszywych informacji

(Tel. od wt. kor. z Warszawy)

Biuro Strymu wydało komunikat, w którym dementuje nieścisłe wiadomości jakie się ukazały w prasie opozycyjnej jakoby posłowie z BBWR. Stanisław Poźniak, Szczyk Piotr i Zebracki Tadeusz na posiedzeniu komisji prawniczej w czasie głosowania nad wnioskiem Klubu „narodowego w sprawie brzeskiej, głosowali za wnioskiem teni. Komunikat stwierdza że wiadomość ta jest nierządna z rzeczywistością gdyż posłowie ci głosowali razem z całym Klubem BBWR.

Zbrodnicza agitacja komunistyczna na Śląsku

(Tel. od wt. kor. z Warszawy)

Dziś w Katowicach o godz. 6 wieczorem do łeżni kopalni Śląsk w Chłopcach, powiatu świętochowskiego, gdy kąpiący się rozdzierali przybyło dwóch agitatorów komunistycznych, wzywających górników do strajku. Gdy straż rzuciła się, aby ich usunąć, jeden z agitatorów strzelił w kierunku strażnika, chybiając. Kula trafiła w górąka Pawła Kuzaka, który padł trupem na miejscu.

Po dokonanej zbrodni obaj agitatorzy uciekli w kierunku huty Hubertys w Zaglębiankach. Organe bezpieczeństwa zarządziły poszukiwanie dla komunistycznymi bandytami.

Tego samego dnia do łeżni kopalni w Chorzowie przybył również agitator komunistyczny, który nsmawiał górników do strajku. W momencie kiedy strażnik chciał go usunąć, drugi agitator skierował rewolwer w jego stronę, pozem obaj agitatorzy zbiegli.

Tragiczny wypadek na ćwiczeniach

(Tel. od wt. kor. z Warszawy)

W czasie ćwiczeń nocnych 82 p. p. w pobliżu wsi Occki, gdy pierwsza kompanja tego pułku wychodziła ze wsi w kierunku Brześcia, nagle został ranny od uderzenia ślępym nabojem ręcznego karabinu maszynowego, sierżantowie Franciszek Zebrowski, który po upływie 2 godzin zmarł. Natychmiast na miejsce wypadku przybyła specjalna wojskowa komisja śledcza.

steśmy jednak pewni, że trudno im było się pogodzić, iż z wczorajszych wielkorządów państwa, muszą zejść nagle do roli posłusznych, karnych w stosunku do Państwa tego oddanych służ jakimi są wszyscy urzędnicy, a więc i wojskowi. Rodził się więc w nich napewno bunt. Bunt przeciwko smutnej dla nich rzeczywistości, bunt którego rygor więzienny nie znosi, musiał podlegać za sobą przymus. W więzieniu są wszyscy równi, tak równi jak równym winni być wszyscy wobec praw państwa.

Odtąd po posiedzieliakomem oświadczeniu premiera Sławki, sprawa brzeska jako taka, nie istnieje. Sąd nad nią, należący będzie tylko do historii państwa: Historia państwa jednak osądzi fakty, nie według takiego czy innego stotunku uczuciowego do danego zdarzenia, nie według zasad humanitaryzmu, ale według dotychczas dla państwa skutków, jakie dane zdarzenie za sobą pociągnęło.

Historja nspewno in minus na kartach nesyich dziejów Bz ście nie z p. ze. O to mozę być uzupełnieniem s. k. j. lit.

Dementi Korfantego niczego nie wyjaśnia

(Tel. od wt. kor. z Warszawy)

Wobec oświadczenia senatora Korfantego na łamach sprawie sensacyjnego doniesienia „Kreuzzeitung“ rzekomych rokowań między Korfantem a prelatem Ulitzem o utworzeniu państwa górnośląskiego, Korfanti oświadcza, że od dwóch lat nie był w Niemczech, wobec tego rokowanie takie nie mogły mieć miejsca. Tymczasem stwierdzić kategorycznie należy, że Korfanti był w ubiegłym roku w Berlinie, gdyż zetknął się między innymi z jednym z dziennikarzy, któremu proponował nawet objęcie korespondencji do swego dziennika, co ostatecznie nie doszło do skutku. Oczywiście nie przeszkadza to w niczem obywatelska dementi, nie mniej jednak powiewa głównym argumentem ze strony senatora Korfantego jest twierdzenie, że od dwóch lat nie był w Niemczech, fakt ten jest co najmniej ciekawy.

Na drodze do obniżenia cen

(Tel. od wt. kor. z Warszawy)

Pan minister przemysłu i Handlu Prystor w dalszym ciągu rozważa zniżkę cen, aby dopiero po wstęchnonem badaniu umożliwić zniżki. W tym celu pan minister odbył konferencję z zainteresowanymi bezpośrednio sferami przemysłowo-handlowymi. Wczoraj pan minister Prystor, przyjął w tej sprawie prezesa Izby Przemysłowo-handlowej w Warszawie, przedstawicieli organizacji rolniczych, prezesa rady naczelnej kupiectwa polskiego, stowarzyszenie kupców polskich i dyrektora przemysłu włókienniczego w Polsce.

Odrzucenie przez górników nowej umowy zbiorowej

KATOWICE 28.1. Związek zawodowy robotników i górników zostaje przed wpływem PPS odrzuca projekt komisji arbitrażowej w sprawie odwołania dawnej umowy zbiorowej. Jak się dowiadujemy, związek zawodowy polski, propozycję powyższą przyjął.

NOWY RZĄD FRANCUSKI

PARYŻ 28.1. Premierem i ministrem spraw wewnętrznych uformowanego rządu został Laval, ministrem sprawiedliwości—Leon Bérard, ministrem spraw zagranicznych—Blanc, ministrem wojny—Maglot, ministrem marynarki—Dumont, ministrem lotnictwa—Dumesnil, ministrem oświecenia publicznego—Marco Rousstan, ministrem finansów—Flanlin, ministrem budżetu—Petri, ministrem robót publicznych—Delange, ministrem pracy—Landry, ministrem handlu—Rollin, rolnictwa—Tardieu, marynarki handlowej—de Chappedelaine, emerytur—Champetiers, poczt i telegrafów—Guar-

Podziękowanie rządu niemieckiego dla min. Curtiusa

BERLIN, 28.1. Biuro Wolfa donosi, że na odbytem wczoraj posiedzeniu rady ministrów pod przewodnictwem kanclerza Brüninga, minister spraw zagranicznych dr. Curtius przedstawił wyniki debat na komisji studjów państwowościjskich oraz wyniki Narodowych obrad. Rady Ligi Narodów. Poza tem minister Curtius referował wynik poufnych narad z przedstawicielami kierownikami polityki zagranicznej państw europejskich. Po referencji ministra Curtiusa kanclerz Brüning w imieniu rządu podziękował mu za pracę i sukcesy, osądzając dla dobra Niemiec w Gniewie.

Nowy rozłam w Heimwehrze

WIEDEŃ, 28.1. Na onegdajszym posiedzeniu prezydium Heimwehry doszło do rozłam. Mianowicie przedstawiciele Heimwehry z Tyrolu, Przedarlunji oraz Wiednia w żadnym wypadku nie chcieli się zgodzić na przedłożenia komendanta Heimwehry księcia Stenbergera nadsyłając mu prawa prawie dyktatorskie.

Opozycjoniści opuścili salę obrad i postanowili nie wracać w szereg Heimwehry, dopóki książe Stenberg nie poda się do dymisji ze stanowiska komendanta Heimwehry.

Gwałtowne trzęsienie ziemi

ZURICH 28.1. Obserwatorium astronomiczne w Zurichu zanotowało w dniu wczorajszym około godz. 21 m. 30 gwałtowne trzęsienie ziemi w promieniu

Stan zdrowia gen. Berthelota

PARYŻ 28.1. Według wydawnego dzisiaj biletynu lekarskiego stan zdrowia gen. Berthelota z każdą godziną się pogarsza. Szczęśliwie się należy, że w ciągu najbliższych godzin nastąpi jego śmierć.

